

ali mi fanatični v njih i po S p o d r o , a k o n j e g o d i t i s t i j u n a s e j e z e l o m n s k i v g o v a t i a 1859 v z g o j e n g l o 19 s i š i r n i d o m o ; t u d i s v o j i h i r a n j e l glave p r v e g a p a s o O r n i g s o r , k i p r i s e t m o ž a , i l . . . o d p o r N e m s . O d t a l č e z n g l i j o , j e č e z z o p e t r s k e m , r n i g i s e l z a p o z a z a c e l ož g a n i a , p o l j e v a t i m o le , Š t a z a h t e Kar je mlađi i a k o n i g u , n i g j e o b r t i l e l a v c i g l a v s t o r i l , i ž r s t . V t d e i l t a ih za k d o r v a s k i a , k o t j e g o v i n i g o s a l n i o na . . . O r n i g o z n a l i e s t r u n e k i a p r a i m o b i s e v z e l d e l o s k e r u s t v u s i g e r n a . i n ſ e b n i h m l a ſ e k e l , j e o d p a d a u d n a m b i strani pričel je Orníg ta „ljudski vrt“ izdelovati, napravil je mostičke, pote, steze in na njegovo prošnjo napravili so pionirji bajer. Kdor pride danes v Ptuj in si ogleda ta krasni „ljudski vrt“, katerega niti v velikih mestih ne najdemo, ta boste priznal okus in talent našega Orníga!

S tem delovanjem postal je Jos. Orníg v splošnem znan. Pred okroglo 25 leti so ga prilegli tudi Ptujčani v mestni zastop kandidirati (1886). V mestu je vladala takrat nekaka stara nemško-liberalna stranka, ki se je vsacega mladega delavnega človeka bala, kakor se boji prvak „Štajerc“. Ali Orníg je bil vkljub temu izvoljen. Kot občinski zastopnik je uresničil mestno kopalj, z katere so lepi Ptuj še danes od sosednih krajev zavida. Ko je bil Orníg okroglo 6 let občinski svetovalec, izvolili so ga za župana mesta Ptuj. Predaleč bi nas dejalo, ko bi Ornígo delovanje kot župan zatanko popisali. Omenimo naj le, da se je v času njegovega županovanja v Ptiju uresničila sledča vrsta zavodov in podjetij: Mestna plina (Gaswerk); mestna mizarska delavnica; pama pralnica; zavod za plakatiranje; parna laga; mestna klalnica; mestna kopalj; realitetni promet; posredovalnica stanovanj; „Studentenheim“; „Mädchenheim“ (z višjo dekliško, kuršarsko itd. solo); višja gimnazija muzej; krasne narave ob bregu Drave (Orníg-Kai) itd. itd. . . Naši čitatelji naj si nikar ne misljijo, da pride to edino mestnemu prebivalstvu v korist! Pod Ornígom znaša mestni proračun Ptuja dva do tri milijone krov na leto in največji del te velikanske svote denarja dobijo slovenski kmetje okoli Ptuja!! Tega ne more noben paumenti, pošteni človek zanikati!

Istotako je napredovalo šolstvo. Predno je naš Orníg postal župan v Ptiju, imeli smo eno 4 razredno deško in eno 4 razredno dekliško solo. Danes pa imamo 7 razredov za dečke in 11 za deklice, poleg tega pa še gimnazij in druge višje šole. Pred Ornígom je bilo v Ptiju samo 400 šolskih otrok, danes pa jih je več kot 1200!! V mestu pa imamo le okroglo 5000 prebivalcev. Torej je ta sorazviti Orníg ravno slovenski deci priskrbel šole... Tega naši zanikanji prvaki seveda ne razumejo!

Velezasluženi naš Orníg je tudi skupno s podžupanom Johannom Steudte ustavil t. z. vinoigradniško zadružo v Ptiju (Weinbaugenossenschaft), katero vodi g. Steudte danes tako izborna. Da pokažemo pomen tega zavoda, omenimo le, da je ta zadruža doslej nakupila 22.065 hektolitrov, t. j. več kot dva milijona litrov vina, to pa v veliki meri od slovenskih kmetov. Kar Orníg sam nakupuje in kar pusti slovenskim kmetom svojega denarja, o tem niti ne govorimo!

Na kratko omenimo, da je postal Orníg potem tudi član trgovske in obrtniške zbirnice za Štajersko. Da je našim pokrajinam tudi takoj mnogo koristil, tega pač ni treba posebej popisati. Pozneje izvolila ga je ta zbirnica v deželni zbor. Ali čez par let načrnilo mu je prebivalstvo ptujsko-ormoško-št. lenartsko-ljutomersko-rogaško mandat deželnega poslanca, katerega še danes zastopa. Tudi takoj moramo žalibog zaradi pomanjkanja prostora popisanje Ornígovega plodonosnega delovanja kot deželni poslanec opustiti.

Neprecenljivih zaslug pa si je pridobil Orníg kot načelnik ptujskega okrajnega zastopa. Kakor znano, so v tem zastopu poveličil 20-letnemu škandaloznemu „gospodarjenju“ prvakov zmagali naprednjaki. In v okroglo petih letih je naš Orníg takoj deloval, kakor da bi imel polje, ki je orje in se je razumni kmet. Vsi slovenski prvakci skušajo niso niti trohico tega dela storili, kakor Orníg!! Opozorjam na članke našega lista, kajti ni nam mogoče, da bi danes to delo natanko popisali. Omenimo le, sejme v Ptiju, ki so za kmeta vendar največje veljave! Pred Ornígovim županovanjem je bilo v Ptiju le 1 mesečni in 3 letni sejmi. Danes pa jih je 3 letni, 24 mesečnih in 52 svinjskih sejmov. L. 1889 prinalo se je v Ptuj na sejme: 1206 konjev, 11488 govede in 11906 svinj. Leta 1909 pa že 2110 konjev,

14743 govede in 29896 svinj. V teh številkah se zrcali velikanski gospodarski napredek! V tem tudi pametno gospodarsko delo!... Sicer pa ne pozabimo, da slovenski prvakci skozi več kot 20 let sploh ničesar zu ptujski okraj storili niso, čeprav so dvigali visoke doklade.

Nakratko omenimo, da je Orníg že od leta 1888 član okrajnega zastopa. 16. julija 1904 pa je postal načelnik. Njegovo delo je velikanske uspehe doseglo. Popisali smo to delovanje itak že mnogokrat. Za danes boli le ponavljano, da je Orníg prvo državno podporo okraju pridobil i. s. za cestne zgradbe te-le svote: l. 1905 14 000 K, l. 1908 40.000 K in l. 1910 30.000 K. Novih cest je zgradil Orníg več kot 25 kilometrov in so znašali tozadne troški 172.628 K. Za korekture cest, napravo pošpotov itd. se je izdal 886 K, za občinske ceste je pridobil Orníg državne in okrajne podpore za 75.071 K. Nadalje se je izdal za sadno drevje in živinorejo 6.989 K, za bikove premije 3569 K. Posebno važno pa je tudi, da je Orníg vse slabe in polomljene mostove odstranil in nadomestil s cementnimi. Popolnoma zanemarjen okraj je Orníg napravil v vzorni red in gospodarstvo. Stoletja še se bode čutilo plodove in uspehe tega dela! Čast mu zlasti in v prvi vrsti za velikansko delo v okraju!

Mi ne budem slavoslovov peli, ali pojih — Ornígo delo! Prava štajerska

Karl Linhart

pisatelj in urednik „Štajerc“ v Ptiju.

kri teče v žilih tega moža, kajti moč in pogum in veselje do dela ima kakor malokdo drugi... V Ptiju doživel je naš Orníg kot župan že 3 proste, 4 okrajne sodnike, 8 majorjev in 9 okrajnih glavarjev.

Kar je naš Orníg za „Štajerc“ in našo stranko, tega popisati pač ni treba. Druščina nam je in moč!!! In zato besno dirjanje prvaških hujščakov proti njemu... Ali kaj pomaga? Pes laja in karavana gré mimo...

Ob desetletnici našega „Štajerc“ sili naše srce v hvaležni vzlik: Čast in slava našemu Ornígu, čast mu za njegovo delo, slava mu za napade sovražnikov... Orníg je mož, čist in zvest in pogumen in delaven — kje imate boljšega?

Naše slike.

V današnji številki prinašamo tudi celo vrsto slik, ki se tičejo našega lista. Naj te slike tudi v kratkem popišemo.

I. Jos. Orníg.

Sliko našega Orníga, ki ni le na jeziku pristaš, marveč ki je z resnim delom skozi deset letja pokazal žilavost in eneržijo naše misli, prinašemo na 1. strani. O Jos. Ornígu samemu govorimo v posebnem članku.

2. Karl Linhart.

Na 3. strani prinašamo sliko našega urednika Karla Linharta. Na kratko omenimo, da je rojen 20. maja 1882. Že od svojega 17. leta sem živi v časnikarstvu in si je kot pisatelj kakor urednik svojo pozicijo pridobil. Sodeloval je in še sodeluje pri celi vrsti revij ter listov in objavljal tudi že nekaj lastnih spisov. Pri „Štajercu“ je že okroglo 5 let. V tem času se mu je posrečilo, spremeniti list v tednik ter uresničiti „Štajerci kmetski koledar“, (danes že 4. letnik) in mnogo drugih uredb. Svojo glavno moč pa je redakteur Linhart zastavil tudi v ustveni agitaciji po Štajerskem in Koroškem. Deloval je jako veliko kot govornik in zato ni čuda, da našpričniki tako dirje ogenj in žvepo nanj bluvajo... Ali — takih stvari se Linhart ne vstraši. V boju proti prvaštvu in zlasti proti klerikalstvu v slovenskih pokrajinah pridobil si je Linhart dovolj zaslug. Upajmo, da mu bode mogoče i zanaprej tako delati!

3. Upravnštvo.

Na strani 7 prinašamo sliko našega upravnštva (uredniški prostori so posebej). Na tej sliki vidimo delovanje ob času ekspedicije (razpošiljanja) lista. V levem kotu sedi administrator g. Fritz Laessig, ki je vodja upravnštva dela pri listu. To delo nadzoruje seveda odbor tiskovnega društva. V desnem kotu sedi drugi administratoriški uradnik g. Stebich. Za njim stoji ekspeditorica gdč. Mici Punzer (ki je že okroglo 4½ leta pri „Štajercu“). Za njo v ozadju stoji njena sestra Pavla, ki je z ostalimi ženskami pomočnica pri ekspediciji lista. Na mizi v sredini se list v ovitk daje in potem pošto nosi. Tudi se v tem lokalnu (Bismarckgasse v gledališkem prostoru) list prodaja, naročino sprejema itd.

4. Dvorana stavcev.

Vidimo jo na strani 5. Spredaj stojijo poleg „Setzkastnov“ v levem kotu g. Ign. Spritzey, ki je že od leta 1888 v tej tiskarni in je vseh 10 let pri „Štajercu“ stavljal tornje najmanje 400 številki našega lista pozna delo stavca Spritzeyja. Čast delu! Poleg njega stoji stavec g. Pischaki je 3 leta v tej tiskarni in „Meteur en page“ našega „Štajerca“. V ozadju vidimo lastnika tiskarne g. W. Blanke samega pri korekturi. Za njim stoji (levo) stavec g. Kamenschak; ostala dva pa sta učenca. Naši čitatelji bodojeli gotovo z zanimanjem pogledali to delavnico, ki je za malomestne razmere lepa in dobra. (Seveda (to velja za vse slike) ni mogel fotograf cele tiskarne z vso uredbo na sliko spraviti. Mnogo mašin in osobje sploh ni na teh malih slikah videti. Hoteli smo podati le glavni pogled. Slike so fotografirane raz okna prostorov, in je razumljivo, da ni bilo mogoče vse sprejeti.)

5. Prostor za mašine.

Lokal za stroje vidimo na 5. strani. Slika je sicer mala, ali čitatelji bodojeli natanko v sredini opazili glavni stroj, ki je svojo dolžnost pač že izpolnil. Ta izborni stroj služi namreč že dalje kakor 10 let. Kar je prišlo „Štajercu“ po svetu, vse to je šlo skozi to mašino. Pridni delavec je ta stroj! Zgoraj se dene beli papir v njega, spodaj pa pride že „Štajerc“ skozi „Falz-aparat“ zložen iz njega, tako da ga je treba le še v „šlafne“ dati. V ospredju stoji g. mašinomajster M. Orníg, (ki bode dne 6. septembra tega leta 30-letnico svojega pridnega dela v tej tiskarni praznovati), na stroju samem pa pomočnik g. J. Pauko, ki vlagajo papir v mašino. Tudi ta je že vseh 10 let pri „Štajercu“. Čast jima! Razne manjše mašine tiskarne seveda na naši mali sliki ni videti.

6. Knjigoveznica.

Pokazati smo hoteli tudi sliko te delavnice (stran 7.) V ozadju vidimo stroj za rezanje paripirja, ki je zelo zanimiv. V ospredju pa izdelovanje knjig.

Toliko smo hoteli o tem tehničnem podjetju pokazati. Ni velikanska delavnica, ali za dane razmere je lepa in dobra. Deset let je naš „Štajerc“ v tej tiskarni g. W. Blankeja preživel. Mnogo hvale gré tudi lastniku tiskarne samemu.

Kajti tudi on je moral trpeti bojkot zagriženih nasprotnikov in tudi on je sodeloval pri napredku lista . . . Te slike pa nam naj v svoji skromnosti dajo moč za novo delo. Mi gremo naprej! . . .

„Štajerc“ in delo.

Grda nevraležnost bi bila, ako bi ob desetletnici našega lista delavec v pozabili, ki so s svojim trudem sodelovali in dosegli lepe naše uspehe. Nakratko hočemo tedaj par besed izgovoriti, ki označijo najbolje velikansko delo, ki je vtelesnjeno v teh deset letnikih „Štajerca“.

Pomisli se mora, da je izšlo v tem času najmanje 390 številk „Štajerca“. Ako računamo povprečno na vsako številko 14.000 izvodov — in to je slabo računljeno — potem je izšlo skupaj okroglo **5½ milijone izvodov** (natanko pet milijonov in 460.000). Pač lepa številka! S papirjem vsega tega „Štajerca“ bi lahko skupaj 326.781 kvadratnih kilometrov zemlje pokrili. Z drugimi besedami povedano: S „Štajercem“, ki je teh 10 let zapustil našo mašino, bi lahko celo A v s t r i o p o k r i l i. Koroško deželo bi lahko s tem papirjem okroglo 31 krat pokrili, štajersko pa 15 krat. Tudi Ogrska bi se popolnoma pod tem papirjem skrila. To dejstvo si pač lahko vsakdo izračuni.

Zanimive so tudi številke teže. 1000 izvodov lista tehta 28 kilogramov. Ako bi se ves doslej izšli „Štajerc“ na tehtnico položil, vagal bi skoraj 153 tisoč kil ali **1½ tisoč centov**. „Štajerca“ nosijo ženske na pošto. Vsaka nese največ 25 kil. Ako bi se torej ves ta „Štajerc“ nakrat na pošto znositi moral, potrebovali bi v ta namen v eč kot 5000 žensk. Vse babe na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Hrvatskem bi tega ne izdelale. In ako bi človek jezike vseh teh žensk zmeril, potem bi sploh ne bilo ne konca ne kraja . . . Sicer pa omenimo, da tehta en železniški vagon 10000 kilogramov. En vlak ima 50 vagonov. Torej bi bilo treba 360 železniških vlakov, ako bi se hotelo „Štajerca“ prepeljati.

Pomisli je treba, da je „Štajerc“ tekom teh desetih let le barve vsako leto 250 kil, torej skupaj 1875 kil porabil. Prvaški listi potrebujemo še veliko več te barve, ker „farbajo“ tudi svoje vbole čitatelje . . .

Prav zanimivo je tudi delo tehničnega objeta tiskarne samega. „Štajerc“ potrebuje dva redna stavca, ki imata edino z listom opraviti, nadalje „mašinomjstra“ (vsak teden 30 ur) in eno pomožno moč (istotako). Kar se stavev tiče, treba je sledete računati: En predelek (Spalte) ima okroglo 5.200 črk. Vsaka številka „Štajerca“ pa ima 24 takih predelkov. Torej skupno pri eni številki 124.416 črk, v desetih letih pa okroglo **48½ milijonov črk**. Glesem tarife košta 1000 črk stavevčevega dela 53 vinarjev. Skupaj zračenjeno pomeni to, da so stavci pri „Štajercu“ tekom teh let 15.716 kron zasluzili.

Pozabiti pa tudi ne smemo naše mašine, ki je vseh 10 letnikov „Štajerca“ v svet spravila. Za 1000 izvodov potrebuje ta mašina 1 uro, za eno številko torej najmanje 28 ur. Delala je ta pridina mašina torej na „Štajercu“ o k r o g l o 11.000 u. r. Mašina gre z motorjem na plin (Wassergas). Giblje sa ta motor (Umdrehung) 250 krat v minuti, torej 15.000 krat v uri in 420.000 krat za eno številko našega lista. Od kar izhaja „Štajerc“, napravil je ta motor teh „Umdrehungen“ skupno 163.800.000. Pri tem porabi 1½ m³ plina za uro. Ker je skupno okroglo 11.000 ur delal, porabil je torej plina skoraj 20.000 m³. V denarju stane 1 m³ 30 vin.; skupaj torej se je izdal le za motorjev plin 5.775 kron denarja.

Omenili smo le tehnično delo in čitatelji se bodejo čudili teh resničnih številk! Sicer pa — čast tudi delavcem! Zlasti omenimo tukaj mašinista g. Mat. Orniga, stavca g. Ig. Spritzera in pomožno moč g. Patku. Kajti ti so bili vseh deset let pri „Štajercu“.

Duševno in ročno delo korakala sta teh deset let skupaj . . . in v bodoče storiti morata istoto!

Pobratimstvo.

Spisal Karl Linhart.

Štajerc: Brat Korošec, daj mi roko!

Ene misli sva, krv!

In nasprotja ter sovrašta

pač med nama nil

Korošec: Lepo, Štajerc, tvoje gôre,

znak zvestobe so:

znamenje, da nikdo ločil

naju več ne bo.

Štajerc: Ali most čez Karavanke je odprt

Korošec: Pa za nazadnjake črne je zaprt!

Štajerc: Pesni naše domovinske

iz gôre odmevajo —

Korošec: A za Srbe, za cigane

on se ogrevajo . . .

Oni, ki jih pošlje Kranjska,

Oni, ki so mame Luk,

ki nas radi bi razdali,

ki „sokoli“ so in „čuki“.

Štajerc: Oni, ki treso sovrašto

nam iz priznici brez vesti,

ki jim še družina mirna

in ljubezen sveta ni.

Korošec: Oni, ki še čez grobce

jezo svojo trošijo —

Štajerc: Oni, ki jo v brez strahu nam nosijo.

Korošec: Oni, ki nas oblitvah

ljubeznično snubijo —

Štajerc: Ki nam pa za troje grošov

zadnjo stvar zarubijo —

Korošec: Leta so nas izsesali —

Štajerc: Mesto kruha fraze dali —

Korošec: Peli „lepa domovina“ —

Štajerc: In prodali so nje sina!

Korošec: Nam sovrašto le so dali —

Štajerc: Nas s konzumi goljufali —

Korošec: Naš pokoj so nam križali —

Štajerc: Našo kri so izsesali —

Korošec: In na naše troške pili —

Štajerc: Našo deco zastrupili —

Korošec: Nikdar nič nam vrnili —

Štajerc: Nemca le očnili —

Korošec: Sami vence so si vili —

Štajerc: Žepe svoje si polnil —

Korošec: Nemščine za nas se bali —

Štajerc: S. mi radi nemško znali —

Korošec: So bogati z njo postali —

Štajerc: Bi brez nje že — pokrepali!

Korošec: So trgovci ti pravki

in prodajo dušo ti!

Pred denarjem le klečijo

in za bližnjega jimi ni.

Štajerc: Mi pa bodemo naj sužnji,

naj čebeli bi postali,

da bi ti prvaški troti

laže pač v razkošju — spali.

Korošec: Ne, — ti Štajerc, daj mi roko!

Ene misli sva, krv!

in razločka ter sovrašta

pač med nama ni!

Obadva: Lepe naše so gor,

znak zvestobe so!

Znamenje, da nikdo ločil

nas ne bo!

Politični pregled.

Poslanec Marckhl posredoval je pri vseh merodajnih mestih glede uresničenja boljših železniških zvez med Celjem-Pragerskem in Gradcom ter glede saniranja železnic Konjice-Poljčane. Upati je, da se bode zahtevam tega delavnega poslanca ugodilo.

Most čez Dravo pri Breznu. Vsled delovanja nemških poslancev se je posrečilo, zasigurati zgradbo mostu čez Dravo pri Breznu. Na pridno delovanje zlasti poslanca Marckhla je finančni minister potrebno državno podporo dovolil.

Železnica Ormož-Ljutomer. Ponovnemu zahtevanju posl. Marckhla in tovaršev je minister ugodil in izjavil, da se bode proga Ormož-Ljutomer v program lokalnih železnic sprejela. S tem je mnogo glede te prepotrebne železnic storjenega. Ploj pa, ki bi moral za to železnicu delati, hoče v nesrečni obstrukciji ljudski denar zapravljati!

Stavbinsko-keramična šola v Radgoni. Nemški poslanci Einspinner i. t. ter župan pl. Kodolitsch in dr. Kamniker so pridno delovali glede te prepotrebne šole. Delo je imelo uspeh. Troški za to šolo pridejo namesto že v državni proračun prihodnjega leta. Tudi glede regulacije Mure pri Radgoni se je mnogo doseglo. Slovenski poslanci pa se bojijo dela . . .

Koroška vzhodna železnica. Poslanec Dobering je s prizadetimi občinami začel akcijo glede izgradnja koroške vzhodne železnice in združenju z državno v Wolfsbergu. V ministerstvu se je podpiranje te za Koroško gospodarstvo prevažue

železnice obljudilo. Kaj pa orglar Grateron za gospodarske stvari nima časa; on je kranjsko „politiko delati“ . . .

Vse v Ljubljano! To je politika pruhajskev tudi na Štajerskem in Koroškem. kratkem se je čulo novico, da hoče vojna va v Celovcu novi korps komando uresničiti, ki je agent Hribar napel vse moči, da b komando v Ljubljano spravil. Posrečilo se vsled delovanja posl. Doberinga to seveda vse bi radi za se požrli, ti srbski prijatelji Kranjskem. Koroški in Štajerci pa naj plačat skem volilno dolžnost.

Volilna dolžnost na Kranjskem. Če potrdil postavo, po kateri se vpelje na Kranjskem volilno dolžnost.

Trgovinsko pogodbo s Črnomorom se baje kmalu uresničiti. Bistvo pogodbe je bode Avstrija Črnomori uvoz živine olajšala.

šemu kmetijstvu pomeni to veliko škodo.

Špijon? „Grazer Tagblatt“ poroča, da v Gradcu zaprl nekega človeka, o katerem baje opravičeno trdi, da je špijon. Preiskava seveda tajna.

Ogrski državni zbor se je te dni otvoril. Starostni predsednik je v svojem pozdravu nagovoru oboštil nasilstva Khuena. Kraljev stolni govor je bil velezanimiv.

Ruske razmere. Iz Petersburgu se poda so zaprli tamošnjega zastopnika c. k. kor. biroja pl. Unger-Sternberg. Dolži se ga je v prid Avstrije proti Rusiji špijuniral.

Dopisi.

Račje. V nedeljo 12. t. m. obhajala so žarna društva celega Mariborskega okraja prvo letošnje zborovanje (Bezirkstag) v Radljah pri katerem so bila zastopana vsa društva iz celotnega okraja. Popoldanske vaje se je udeležilo 100 požarnikov iz raznih društev. Zjutraj vse zgodaj so še stavili rački požarniki slavni z napisom „Willkommen“, kar pride mimo najhujših klerikalcev, dobroznanici cerkveni in čar Mlakar, posestnik iz Brezul, pa namesto bi pozdravil ali tiho mimo šel, ali pa vsaj miru njih pustil, se pa izrazil: „Takaj skoz holi danes sami divjaki“. Tako torej dragi požarniki celega okraja, ker ne trobile v klerikov, ste pa divjaki, — Hotinjski požarniki kateri so šli na velikonočno soboto zvezčev vstajenja, ter pili do treh zjntraj v klerikov gostilni in se tam stepili so pa gotovo velji Dragi Tonek! Ko bi se Vi bili udeležili slavnosti, tedaj bi bili sprevideli, da niti enega Jančana bi bilo zraven, sicer pa tako Vas nihče pogrešal, povem Vam pa, da bi bili gotovi čeli skozi okno ven, ako bi bila vrata zaprta, ker klicalo se je navdušeno „Gut Heil“. Kaj Tonek, te besede bi Vas bile smrtno zadele, so nemške? Kaj pa g. Mlakar, ali se še sminjate časa, ko je Vaš sin obiskoval nemške šole v Mariboru? Zakaj ste pa njega tja poslali? Zato ker ste dobro vedeli, da brez nemškega jezika se nikamor ne pride, in tudi njeni gotovo na hvalo, ker bi moral zdaj pri vstopu maršeins klopfti, ko bi nemški ne znal, ko zdaj sedi v pisarni, kakor se je sam izrazil, je bil na dopustu. Tonek pustite nas v miru, posebno v tem času, ker julijsko solilo je zelo vroče in če me prisilit, Vam snan Vaš široki klobuk iz glave, pod njim pa veste je masla obilo.

Gradivadov

Iz Jesenic. V nedeljo 26. junija t. l. sklical občinski svetovalec Pongratz shod pri „Jelenu“ radi pogovora nove slovenske ljudske šole na Savi. Shoda se je vdeležilo mnogo delavcev in davkoplacačev. Fajmon Škubič in več ajmohterjev se je pa brez pravljic v tihotipalo v dvorano. Vendar se je besedo tudi Škubiču, a ko je mož hotel izzeti pr. njegovi starci šegi, mu je sklicatelj besed odvzel. Farbal je delavce o neki osmorazredni, katero je pa že davno vladala odbila, a vse je prav zabitio trdil, da ima on osmorazredni za Jesenicene že v žepu in obetal staršem bode tovarna primorana potem vsim tem kom boljši kruh dajati!! — Ja če jih Škubič v tovarni nastavljal, potem bodo go i pobalini enkrat vse direktorji postali!! — četrte ali osme ljudske razrednice bodo vse taki trpni, kakor so sedaj njihni starši